

Financial Law Institute

Working Paper Series

WP 2003-09

Christoph VAN DER ELST

**Het huurrecht en de nieuwe bestuursstructuur
van de NV**

JULY 2003

WP 2003-09

Christoph VAN DER ELST

Het huurrecht en de nieuwe bestuursstructuur van de NV

Abstract

The Belgian Parliament has changed the management system of the public limited liability company in 2002. Until September 1, 2002 the only model a public limited liability company could opt for was the one-tier board model. In this regime, the board of directors has the most extensive power to manage the company. The new Act introduced an optional system to make it possible to choose between the classic one-tier model and a modified one-tier structure with a board of directors and a management board.

The powers vested in the management board are determined in Article 524 Belgian Companies' Code. All powers of the board of directors are included with the exception of deciding on the general policy of the company and those powers explicitly vested in the board of directors. The board of directors has the duty to supervise the management board. The law does not indicate what "general policy" is. Second, there are no new rules on representation of the company.

This paper discusses the consequences of the absence of clear rules on "general policy" and "representation". Renting contracts are used to illustrate the difficulties of the new system.

To be published in

Tijdschrift Huur

Het huurrecht en de nieuwe bestuursstructuur van de NV

Christoph Van der Elst
Docent Universiteit Gent

Inleiding

1. Korte schets van de “klassieke” organisatie van de naamloze vennootschap

1.1. Bestuur

1.2. Vertegenwoordiging

1.3. Praktijkinvulling

2. Toepassing op het huurrecht

3. Het optionele tweeledige bestuursstructuur van de naamloze vennootschap: raad van bestuur en directiecomité

3.1. Algemene situering

3.2. Algemeen beleid

3.3. Concurrerende of exclusieve bevoegdheden?

3.4. Vertegenwoordiging van de NV

3.5. De nieuwe mogelijkheden tot optimalisatie van de bestuursstructuur

3.6. Tussenbesluit

4. Toepassing op het huurrecht

Besluit

Inleiding

Sinds de zomer van 2002 beschikt België over een wet omtrent deugdelijk vennootschapsbestuur, de “corporate governance” wet. Aldus wordt deze wet nu gemeenzaam genoemd, omdat de officiële benaming te lang is: wet van 2 augustus 2002 houdende wijziging van het Wetboek van vennootschappen alsook van de wet van 2 maart 1989 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in ter beurze genoteerde vennootschappen en tot reglementering van de openbare overnameaanbiedingen¹. Deze wet heeft het pas onlangs tot stand gekomen Wetboek van vennootschappen - jammer genoeg - uitgerust met de eerste bis en ter bepalingen.

In deze wet liggen onder meer vervat: regels ter versterking van de onafhankelijkheid van de commissaris als antwoord op de nationale en internationale schandalen, de verplichting tot het aanduiden van een vaste vertegenwoordiger van een rechtspersoon die een bestuursmandaat bekleedt, bepalingen tot beheersing van belangenconflicten in groepen van vennootschappen, regels tot modernisering van de algemene vergadering en een optioneel stelsel om een specifieke bestuursstructuur in te richten bij naamloze vennootschappen.

De bevoegdheid tot het sluiten van huurovereenkomsten door een naamloze vennootschap wordt door deze nieuwe bepalingen, in voorkomend geval, gewijzigd. De wijzigingen vormen het voorwerp van deze toelichting. Onderhavige bijdrage schetst het klassieke bestuursstelsel en bespreekt kort de gevolgen op het huurrecht. Vervolgens wordt stilgestaan bij de nieuwe bestuursstructuur met een directiecomité. De bevoegdheden worden toegelicht alsook worden nieuwe problemen op het stuk van de vertegenwoordiging aangesneden. Tot slot wordt getoetst welke de gevolgen zijn van deze nieuwe regeling op het sluiten en beëindigen van huurovereenkomsten.

1. Korte schets van de “klassieke” organisatie van de naamloze vennootschap

1.1. Bestuur

Samenvattend kan de organisatie van een Belgische NV als volgt worden geschetst. De aandeelhouders worden verenigd in de algemene vergadering die tenminste jaarlijks wordt samengeroepen.

De algemene vergadering benoemt en ontslaat de bestuurders. De raad van bestuur vormt een college en is bevoegd om alle handelingen te verrichten die nodig of dienstig zijn tot verwezenlijking van het doel van de vennootschap, tenzij de algemene vergadering uitsluitend bevoegd is. In beginsel zijn de individuele bestuurders niet bevoegd, de zogenaamde “Gesamtvertretung” geldt. Dit is anders bij de BVBA, waar zaakvoerders individuele bevoegdheid hebben.

Vooraf bij grotere vennootschappen levert de verplichting tot collectieve besluitvorming veel praktische problemen op. De wetgever kwam hier reeds ten dele aan tegemoet. Artikel 525 W. Venn. creëert immers de mogelijkheid tot inrichting van een afzonderlijk orgaan voor het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur van de vennootschap mag worden opgedragen aan één of meer personen die alleen of gezamenlijk optreden. Het Hof van Cassatie heeft deze

---

¹ *Belgisch Staatsblad* 22 augustus 2002, p. 36555 (www.staatsblad.be). Bovendien dragen verschillende wetten deze datum.

dagelijkse bestuursbevoegdheid beperkt door te stellen dat het dagelijks bestuur “enkel deze handelingen of verrichtingen betreft die niet verder reiken dan de behoeften van het dagelijkse leven van de vennootschap of de behoeften die om reden zowel van minder belang als van de noodzakelijkheid een vlugge oplossing te geven, de tussenkomst van de raad van bestuur niet vergen”.² Deze interpretatie beperkt de mogelijkheid van naamloze vennootschappen om bevoegdheden effectief te delegeren en in het maatschappelijk verkeer efficiënt op te treden.

1.2. Vertegenwoordiging

Daarnaast is ook een beknopte wettelijke regeling opgenomen omtrent de vertegenwoordigingsbevoegdheid.³ Dit houdt in dat de wetgever een onderscheid heeft gemaakt tussen de interne beslissingsbevoegdheid en de externe vertegenwoordiging, of anders gesteld het beslissen en het uitvoeren van de beslissing.⁴ De statuten kunnen immers aan één of meer bestuurders de vertegenwoordigingsbevoegdheid opdragen. Deze bepaling is derden tegenwerpelijk doch beperkingen van deze vertegenwoordigingsbevoegdheid niet. Deze vertegenwoordigingsmacht heeft derhalve steeds een algemene strekking. Dit betekent kortweg dat de vertegenwoordiger de vennootschap bindt, zelfs indien blijkt dat hij van de vennootschap niet tot contractsluiting mocht overgaan, bv. wegens ontstentenis van een voorafgaande beslissing door de raad van bestuur. Over het bijzondere geval van “kwade trouw” in hoofde van de medecontractant, of het stellen van doeloverschrijdende handelingen wordt hier niet uitgewijd.

Deze bepaling omtrent de vertegenwoordigingsbevoegdheid laat volgens het Hof van Cassatie toe aan een niet-bestuurder samen met een bestuurder de vertegenwoordigingsmacht op te dragen. Dit volgt uit het arrest uit 1977 waarin wordt gesteld dat “aangezien de wet toestaat dat de bevoegdheid om een naamloze vennootschap te vertegenwoordigen wordt toevertrouwd aan een enkele beheerder, niet belet dat in de statuten van de vennootschap wordt bepaald dat deze vertegenwoordiging aan een bijkomende waarborg wordt onderworpen die bestaat in de handtekening van een andere aangestelde, zoals een directeur”.⁵ Op deze beslissing werd, mijns inziens terecht, kritiek geuit.⁶ Immers stelde artikel 54, lid 4 Venn. W. uitdrukkelijk dat de delegatie moet worden verleend aan één of meer bestuurders. De openbaarmakingsformaliteiten houden het dan wel op “personen” die worden belast met boven gemelde taak om de vennootschap rechtsgeldig te verbinden, doch dit doet niets af aan de duidelijke libellering in artikel 54, lid 4 Venn. W. Het Wetboek van vennootschappen heeft deze bepaling in artikel 522, §2 overgenomen. Nog steeds is sprake van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van een of meer *bestuurders*.

1.3. Praktijkinvulling

---

² Cass. 17 september 1968, *Pas.* 1969, I, 61.

³ Zie artikel 522 W. Venn..

⁴ Voor een meer gedetailleerde bespreking van de verschilpunten, zie de bijdrage van A. SPAEPEN, “Het sluiten van een huurovereenkomst door een Vereniging Zonder Winstoogmerk. Gevolgen van de nieuwe V.Z.W.-wet.”, *Huur* 2003/1, (3), p. 12-13, nr. 36-38.

⁵ Cass. 22 december 1977, *Arr. Cass.* 1978, 498; *R.W.* 1977-78, 2199-2208, noot P. CRAB; *R.P.S.* 1978, nr. 5978.

⁶ J. VAN RYN en P. VAN OMMESLAGHE, « Examen de Jurisprudence (1972 à 1978), Les Sociétés Commerciales », *R.C.J.B.* 1981, nr. 57, 376-377.

Deze fragmentaire regeling hebben vele grote en minder grote vennootschappen er niet van weerhouden andere bestuursstructuren in te richten. Heel vaak wordt gebruik gemaakt van één of meer “gedelegeerde” of “afgevaardigde” bestuurders – in het huidige professionele jargon vaak aangeduid als de CEO (Chief Executive Officer) - en/of van een directiecomité. Juridisch moest hun bevoegdheid evenwel steeds ingekaderd worden in één van de twee bovenvermelde systemen – vertegenwoordigingsmacht of dagelijks bestuur – dan wel verder gespecificeerd worden aan de hand van een niet aan derden tegenwerpelijke interne bevoegdheidsdelegatie of een gemeenrechtelijke bijzondere volmacht.

De oprichting van een directiecomité berustte in de meeste gevallen op een algemene en vage bepaling in de statuten. In sommige gevallen beslist de raad van bestuur in een intern reglement over de samenstelling, werking en bevoegdheden van het directiecomité. Slechts voor kredietinstellingen, beursvennootschappen en sommige overheidsbedrijven bood de wetgever een aangepast wettelijk regime inzake het directiecomité aan.

De wetgever was evenwel tot het inzicht gekomen dat de praktijk zich moeilijk kan verzoenen met het wettelijk kader en biedt nu ook, geheel vrijblijvend, een andere bestuursstructuur aan.⁷ Het bovenvermeld bestuursstelsel blijft onverminderd van kracht en er mag worden verwacht dat het ook in de toekomst het “reguliere” stelsel zal blijven.

2. Toepassing op het huurrecht

In het algemeen is de raad van bestuur het orgaan van de naamloze vennootschap dat op rechtsgeldige wijze beslissingen treft nopens het sluiten of beëindigen van huurovereenkomsten met de vennootschap als contractspartij. Tot 1993 bestond in de rechtsleer discussie over de bevoegdheid van de raad van bestuur om een pacht of een handelshuurovereenkomst te sluiten. De gevolgen van deze overeenkomsten zijn ingrijpend zodat luidens bepaalde rechtsleer de raad van bestuur een bijzondere volmacht van of een goedkeuring door de algemene vergadering behoeft om dergelijke contracten te sluiten.⁸ Het cassatiearrest van 28 oktober 1993 heeft deze discussie beslecht.⁹ De raad van bestuur heeft de bevoegdheid tot het sluiten alsook het beëindigen van huurovereenkomsten, met inbegrip van een pacht en een handelshuurovereenkomst.

Dit geldt niet voor het dagelijks bestuur. Het sluiten en opzeggen van een huurovereenkomst wordt in de meeste gevallen niet als een daad van dagelijks bestuur beschouwd. Deze regel is zeker niet absoluut. Zo wordt onder meer aanvaard dat het dagelijks bestuur kennisgevingen omtrent huurovereenkomsten in ontvangst neemt, zich verzet tegen de vernieuwing van een huur om over het goed zelf te kunnen beschikken, een verzoek tot vernieuwing van de handelshuur aan de medecontractant richt en de huurovereenkomst van een lokaal in een door de vennootschap verworven goed opzegt.¹⁰

⁷ Dit is niet de eerste keer dat de wetgever hieraan aandacht heeft besteed. Reeds in de jaren zeventig zijn er voorstellen geweest om het bestuur van de naamloze vennootschap te heroriënteren.

⁸ Voor een bespreking zie D. MEULEMANS en L. NEEFS, “Het sluiten van een huurovereenkomst door een vennootschap”, in D. MEULEMANS (red.), *Een onroerend goed huren en verhuren*, in *Praktijkids voor juristen*, Leuven, Acco, 1994, nr. 295 e.v.

⁹ Cass. 28 oktober 1993, *R.W.* 1993-94, 1232; *J.T.* 1994, 501; *R. Cass.* 1994, 103, noot D. MEULEMANS en F. HELLEMANS; *Rev. Prat. Soc.* 1994, 119; *Pas.* 1993, I, 906; *Arr. Cass.* 1993, 902.

¹⁰ Deze voorbeelden zijn afkomstig uit de bijdrage van S. BEYAERT, “Vennootschap en onroerend goed: de huurovereenkomst”, *T.O.G.O.R.* 2000, (106), p. 113, nr. 22 en p. 127 nr. 61 in fine.

Inzake de vertegenwoordiging van de vennootschap en het sluiten of beëindigen van de huurovereenkomst mag volgende toelichting worden gegeven. De vertegenwoordiger, vaak optredend als “gedelegeerd” of “afgevaardigd” bestuurder zal de vennootschap rechtsgeldig verbinden wanneer hij optreedt voor de vennootschap en een huurovereenkomst sluit. Hiertoe is vereist dat de statuten in een vertegenwoordigingsbevoegdheid voorzien en hieraan de nodige ruchtbaarheid – publicatie in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad – werd gegeven. De medecontractant heeft in dat geval als wederpartij de vennootschap.

Twee situaties dienen te worden onderscheiden. Wanneer de raad van bestuur besloten heeft een huurovereenkomst te sluiten of te beëindigen zal de vertegenwoordiger de beslissing tot uitvoering brengen. De daden van de vertegenwoordiger worden rechtstreeks toegerekend aan de vennootschap. De tweede mogelijkheid slaat op het autonoom optreden van de vertegenwoordiger zonder voorafgaande besluitvorming door de raad van bestuur. Derden te goeder trouw kunnen zich beroepen op het optreden van de vertegenwoordiger. De vennootschap is verbonden. In deze gevallen kan de raad van bestuur de rechtshandeling van de vertegenwoordiger (intern) bekrachtigen.¹¹ Het is evenwel niet uitgesloten dat de raad van bestuur de vertegenwoordiger berispt voor zijn eigengereid optreden. In voorkomend geval zal de vertegenwoordiger door de vennootschap kunnen aangesproken worden, indien de eerste is overgegaan tot het sluiten van de overeenkomst zonder daartoe gemachtigd te zijn door de raad van bestuur. Dit raakt de rechtspositie van derden te goeder trouw evenwel niet.

3. Het optionele tweeledige bestuursstructuur van de naamloze vennootschap: raad van bestuur en directiecomité

3.1. Algemene situering

De nieuwe wet verleent de NV de mogelijkheid, doch niet de verplichting, een tweeledig bestuur te organiseren. Naast de raad van bestuur en in voorkomend geval het dagelijks bestuur erkent de wetgever nu ook het directiecomité als een wettelijk orgaan. Aan het directiecomité worden wettelijk alle bevoegdheden van de raad van bestuur “opgedragen” met uitzondering van:

- het algemeen beleid van de vennootschap;
- het toezicht op het directiecomité en
- de door het Wetboek aan de raad van bestuur voorbehouden bevoegdheden.

Deze laatste bevoegdheid omvat onder meer de beslissing omtrent het uitkeren van een interimdividend, het opstellen van een fusieverslag, het opstellen van de jaarrekening, ... De overdracht van bevoegdheden aan het directiecomité mag meer bescheiden zijn. De statuten of de raad van bestuur mogen zowel kwalitatieve als kwantitatieve beperkingen aan zijn

---

¹¹ Het is dan ook niet ongebruikelijk dat de vertegenwoordiger een overeenkomst sluit onder de opschortende of ontbindende voorwaarde van de bekrachtiging door de raad van bestuur. Deze werkwijze dient evenwel met de nodige omzichtigheid te worden toegepast. Immers, de vertegenwoordiger treedt op in naam en voor rekening van de vennootschap. Het is alsof de vennootschap zelf optreedt. Het inlassen van deze voorwaarde kan worden beschouwd als een zuiver potestatieve voorwaarde. Dit houdt in dat de contractsluiting volledig afhankelijk is van de wil van diegene die de voorwaarde in het contract heeft opgenomen. Dit leidt tot de nietigheid van de verbintenis (artikel 1174 B.W.).

bevoegdheden aanbrengen. Een schending van deze bepalingen kan leiden tot de aansprakelijkheid van de leden van het directiecomité. Tegenover derden kan deze bevoegdheidsbeperking evenwel niet worden ingeroepen.

De wettelijke bevoegdheidsbeperkingen zijn derden tegenwerpelijk. Wanneer de vennootschap kan aantonen dat een bepaalde beslissing van het directiecomité behoort tot het algemeen beleid, dan heeft de vennootschap de mogelijkheid zich hierop te beroepen en zich aldus zich als niet verbonden te beschouwen.

Zoals op het niveau van de raad van bestuur heeft de wetgever op het niveau van het directiecomité de mogelijkheid ingebouwd statutair de vertegenwoordigingsmacht van het directiecomité aan één of meerdere leden van het directiecomité te verlenen.

Aan het dagelijks bestuur wijzigt niets, ook niet wanneer een directiecomité wordt ingericht. In bepaalde rechtsleer vraagt men zich luidop af op dit nieuwe wettelijke regime in overeenstemming is met het Europees vennootschapsrecht.¹² Terecht merkt andere rechtsleer op dat de inrichting van een raad van bestuur, een directiecomité en een dagelijks bestuur aanleiding kan geven tot verwarring.¹³

3.2. Algemeen beleid

Een bijzonder probleem betreft de invulling van het begrip “algemeen beleid”. De rechtsleer heeft reeds verschillende voorbeelden verstrekt over de wijze waarop het algemeen beleid kan worden ingevuld. Wymeersch haalt aan dat tot het algemeen beleid behoren: “de strategie van de vennootschap, waaronder het al dan niet aanvatten van een sterk verschillende bedrijfsactiviteit, overnames of sluitingen van belangrijke afdelingen, verkoop van wezenlijke participaties.”¹⁴ Ernst en Van Den Eynden vullen deze opsomming aan met “het bouwen van een belangrijk fabrieks- of kantorengedouw of het inrichten van een nieuw machinepark, het betreden van een nieuwe markt hetzij territoriaal (buitenland), hetzij qua productgamma of

---

¹² Immers dient de onderzoeksplicht van derden inzake naar de vertegenwoordigingsbevoegdheid luidens artikel 9 van de eerste vennootschapsrichtlijn tot de identiteit van hen die vertegenwoordigingsbevoegd zijn, beperkt te worden. Aangezien derden, in voorkomend geval waarbij de vennootschap ook een directiecomité heeft ingericht, ook moeten oordelen of een rechtshandeling tot het algemeen beleid hoort of niet, wordt van derden een verdergaand onderzoek verlangd dat in strijd zou zijn met de richtlijn (E. Gepken-Jager, *Vertegenwoordiging bij NV en BV*, Deventer, Kluwer, 2000, p. 192). Dezelfde bevinding geldt, luidens deze rechtsleer, ook voor het dagelijks bestuur (E. Gepken-Jager, *Vertegenwoordiging bij NV en BV*, Deventer, Kluwer, 2000, p. 187-188). Deze bepaling in artikel 9 van de eerste vennootschapsrichtlijn luidt “Indien de nationale wetgeving bepaalt dat de bevoegdheid om de vennootschap te vertegenwoordigen, in afwijking van de wettelijke regel op dit gebied, door de statuten aan een enkele persoon of aan meerdere, gezamenlijk handelende personen worden verleend, kan in deze wetgeving worden voorgeschreven dat deze bepaling van de statuten aan derden kan worden tegengeworpen, op voorwaarde dat zij betrekking heeft op de algemene vertegenwoordigingsbevoegdheid; de vraag of een dergelijke statutaire bepaling aan derden kan worden tegengeworpen, is onderworpen aan artikel 3”. Deze vraag krijgt in de Belgische rechtsleer evenwel weinig aandacht (zie bv. de verwijzing bij E. Wymeersch, “Corporate Governance naar nieuw Belgisch recht – Een eerste commentaar”, *T.B.H.* 2002, p. 602, noot 8 en P. Ernst en L. Van Den Eynden, “Het directiecomité in de Corporate Governance-Wet. Een eerste analyse”, *T.R.V.* 2002, 566, noot 153).

¹³ H. DE WULF, “De Wet corporate governance en het bestuur: directiecomité en intragroepsverrichtingen”, in Financiële regulering: op zoek naar nieuwe evenwichten, M. TISON, C. VAN ACKER en J. CERFONTAINE (eds.), I, Intersentia, Antwerpen, 2002, 214, nr. 39.

¹⁴ E. WYMEERSCH, “Het directiecomité naar huidig en toekomstig recht”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, Die Keure, 2000, 678.

–lijn, het aangaan van belangrijke jointventure en het opstellen van de budgetten”.¹⁵ Het Bankprotocol geeft volgende voorbeelden van algemeen beleid: “de definitie van de strategische krachtlijnen voor de bank, de goedkeuring van projecten en begrotingen, belangrijke structuurhervormingen, de definitie van de relaties tussen de bank en haar aandeelhouders”¹⁶. Dienen volgens Wymeersch te worden uitgesloten: “individuele aankopen, ongeacht het bedrag, ..., tenzij in de mate dat zij een wezenlijke impact zouden hebben op het gevoerde beleid.”¹⁷ De Wulf sluit zich hier bij aan: “Indien men 10 miljoen euro investeert in de aankoop van een Belgische fabriek in dezelfde activiteitensector als die waaronder de vennootschap actief is, behoort die beslissing wellicht niet tot het algemeen beleid. Indien men daarentegen de strategische optie neemt om voor het eerst een dergelijke investering buiten België te doen, en meer bepaald is China, is die investeringsbeslissing wellicht de veruitwendiging van het algemeen beleid. En wanneer men beslist tot de aankoop van een fabriek, voor hetzelfde bedrag, die bv. in de militaire vliegtuigbouw actief is, terwijl de vennootschap totnogtoe alleen voor de burgerluchtvaart werkte, gaat het zeker om een fundamentele strategische optie.”¹⁸

In een andere bron komt de moeilijk te beoordelen grijze zone wat scherper tot uiting: “Daar waar strategische beleidsopties ongetwijfeld thuishoren bij het algemeen beleid, lijkt dit minder evident voor het onderzoek naar de waarderingsgrondslagen. Wat het financieel beleid betreft lijkt een onderscheid naar het doel van de vennootschap op zijn plaats. Wanneer het doel van de vennootschap onder meer participeren of beleggen in andere vennootschappen omvat, zullen de beslissingen terzake wellicht door het directiecomité moeten worden genomen. Andere voorbeelden zijn denkbaar.

Ook eigen onderzoek naar de taakinvulling van de raad van bestuur van genoteerde vennootschappen wijst uit dat een aanzienlijke verschuiving mag worden verwacht. Zo hebben we kunnen vaststellen dat de raad van bestuur van verschillende genoteerde vennootschappen met een “directiecomité”¹⁹ instaat voor de inhoud van de persberichten. Er kan moeilijk worden stand gehouden dat naar toekomstig recht de raad van bestuur zal instaan voor de publicatie van persberichten, zeker wanneer het gaat over vennootschappen waarvan de financiële instrumenten zijn opgenomen in de nieuwe markt van een Belgische effectenbeurs waarvoor de verplichting geldt om driemaandelijks een verslag over het bedrijf en de resultaten te publiceren.²⁰ Moeilijker wordt het evenwel wanneer een communiqué betrekking heeft op de activiteiten en resultaten van het afgelopen jaar.²¹ Hoewel dergelijk bericht binnen de drie maanden na afsluiten van het boekjaar moet worden gepubliceerd, kan er van worden uitgegaan dat de betrokken informatie zal gebaseerd worden op (een ontwerp van) een jaarrekening. Artikel 92 van het Wetboek van vennootschappen bepaalt uitdrukkelijk dat de bevoegdheid tot het opstellen van dergelijke jaarrekening toebehoort aan de bestuurders. Het kan derhalve evident lijken dat diezelfde bestuurders moeten instaan voor de

¹⁵ P. Ernst en L. Van Den Eynden, “Het directiecomité in de Corporate Governance-Wet. Een eerste analyse”, *T.R.V.* 2002, 568.

¹⁶ COMMISSIE VOOR HET BANK- EN FINANCIËWEZEN, *Jaarverslag 1991/92*, 254.

¹⁷ E. WYMEERSCH, “Het directiecomité naar huidig en toekomstig recht”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, Die Keure, 2000, 678.

¹⁸ H. DE WULF, “De Wet corporate governance en het bestuur: directiecomité en intra-groepsverrichtingen”, in *Financiële regulering: op zoek naar nieuwe evenwichten*, M. TISON, C. VAN ACKER en J. CERFONTAINE (eds.), I, Intersentia, Antwerpen, 2002, 219, nr. 50.

¹⁹ Het betreft hier het directiecomité zoals het in de praktijk bestond voor de wet van 2 augustus 2002 in werking trad.

²⁰ Zie artikel 2bis Koninklijk Besluit 3 juli 1996 betreffende verplichtingen inzake periodieke informatie van emittenten waarvan de financiële instrumenten zijn opgenomen in de eerste markt en de nieuwe markt van een effectenbeurs, *B.S.* 6 juli 1996.

²¹ Artikel 3bis Koninklijk Besluit 3 juli 1996.

publicatie van het communiqué, doch men kan moeilijk beweren dat dit nog als een algemene beleidsdaad kan worden beschouwd.

Een ander voorbeeld kan worden aangehaald. Wat moet worden gedacht van een naamloze vennootschap waarvan het doel bestaat in het beleggen in financiële instrumenten en er wordt vastgesteld dat deze vennootschap de controle heeft verworven over een genoteerde vennootschap? Het directiecomité is wellicht bevoegd om deelnemingen te verwerven of te vervreemden. Wanneer een deelneming zou worden verworven in een vennootschap die een openbaar beroep doet op het spaarwezen tegen een prijs die hoger ligt dan de marktprijs op het ogenblik van de verwerving en er wordt geoordeeld dat de vennootschap de controle heeft verworven, waardoor aan alle aandeelhouders van de doelwitvennootschap de mogelijkheid moet worden geboden om hun effecten over te dragen²², verschuift de strategie van de eerste vennootschap en overschrijdt het directiecomité mogelijks de krijtlijnen van de bevoegdheidsafbakening.²³

3.3. *Concurrerende of exclusieve bevoegdheden?*

De nieuwe regeling geeft aanleiding tot een belangrijk twistpunt in de rechtsleer: leidt de inrichting van een directiecomité naast de raad van bestuur tot exclusieve of concurrerende bevoegdheden van beide organen? Deze discussie vloeit voort uit de weinig klare wettekst waar de Franstalige versie spreekt over “déléguer” terwijl de Nederlandstalige tekst het houdt op “overdragen”. Op basis van dit verschilpunt verdedigen commentatoren beide strekkingen.²⁴ Wellicht kan slechts een interpretatieve wet of een arrest van het Hof van Cassatie deze twist beslechten.

Ook inzake kwijting van de leden van het directiecomité ontbreekt iedere wettelijke regeling. De boven gemelde onduidelijkheid omtrent “déléguer” of “overdragen” werkt door op het stuk van de kwijting. Immers, in het eerste geval kan worden geargumenteed dat de kwijting van de raad van bestuur door de algemene vergadering (tenminste deels) leidt tot de kwijting van het directiecomité.²⁵ De vennootschap kan tevens op basis van het gemeen recht afstand doen van een aansprakelijkheidsvordering. Deze laatste behoort toe aan de raad van bestuur, belast met het toezicht op het directiecomité. De kwijting naar gemeen recht geschiedt in beginsel op het einde van het mandaat hetgeen voor de leden van het comité geen aantrekkelijk vooruitzicht is. Het is wenselijk contractueel of desgevallend statutair een aangepaste regeling te ontwikkelen.

3.4. *Vertegenwoordiging van de NV*

De wettekst spreekt uitsluitend over de toewijzing van bestuursbevoegdheden aan het directiecomité. Er kan worden van uitgegaan dat de toewijzing van bestuursbevoegdheden de vertegenwoordigingsbevoegdheid voor de overgedragen bestuursbevoegdheden omsluit.²⁶ De

²² Zie artikel 41, §1 Koninklijk Besluit 8 november 1989, *B.S.* 11 november 1989.

²³ C. VAN DER ELST, “Besluitvorming en werking van de vennootschapsorganen”, in *Omgaan met vennootschappen: regulering en rechtspraktijk*, VLAAMSE CONFERENTIE DER BALIE VAN GENT en M. TISON (eds.), Antwerpen, Maklu, 2002, 13-14.

²⁴ Zie terzake P. Ernst en L. Van Den Eynden, “Het directiecomité in de Corporate Governance-Wet. Een eerste analyse”, *T.R.V.* 2002, 567, en de verwijzingen aldaar.

²⁵ Zie terzake P. Ernst en L. Van Den Eynden, “Het directiecomité in de Corporate Governance-Wet. Een eerste analyse”, *T.R.V.* 2002, 574-575.

²⁶ Zie ook P. Ernst en L. Van Den Eynden, “Het directiecomité in de Corporate Governance-Wet. Een eerste analyse”, *T.R.V.* 2002, 564.

vraag rijst of de vertegenwoordigingsmacht ook slaat op de niet-overdraagbare bestuursbevoegdheden.

Verschillende hypothesen moeten worden onderscheiden.

In een eerste geval zijn er geen statutaire clausules omtrent de toewijzing van de vertegenwoordigingsmacht aan één of meer leden van het directiecomité. Hoewel daaromtrent niets in de wet wordt vermeld, lijkt het, zoals boven gemeld, aangewezen te besluiten dat ook de vertegenwoordigingsbevoegdheid toebehoort aan het directiecomité. Deze vertegenwoordigingsbevoegdheid slaat op de bestuursbevoegdheden van dit directiecomité.

De bestuursbevoegdheden zijn wettelijk vastgelegd. Derden kunnen er kennis van nemen. Derhalve mag worden aangenomen dat de vertegenwoordiging door het directiecomité buiten zijn bevoegdheid, zoals daden die behoren tot het algemeen beleid, de vennootschap in beginsel niet bindt.

In een tweede geval werd er een statutaire één- of meerhandtekeningsclausule vastgelegd. In dat geval rijst de vraag naar het toepassingsgebied van artikel 524bis, derde lid W. Venn.. Dit lid regelt in algemene bewoordingen de toewijzing van de vertegenwoordigingsbevoegdheid. Over enige beperking is er geen sprake. Met Ernst en Van Den Eynden zijn we het eens dat in dat geval de vertegenwoordigers de vennootschap slechts binden wanneer zij binnen de bevoegdheid van het directiecomité rechtshandelingen stellen. Ook omtrent het dagelijks bestuur wordt aldus geredeneerd. Bovendien lijkt het weinig waarschijnlijk dat mag worden aangenomen dat de vertegenwoordigers over meer vertegenwoordigingsmacht beschikken dan het directiecomité over vertegenwoordigingsbevoegdheid.²⁷

Er blijft uiteraard de mogelijkheid bestaan dat de vertegenwoordigingsbevoegdheid statutair wordt toegewezen aan een bestuurder en een lid van het directiecomité, de tweehandtekeningsclausule. Wanneer geen van beiden individueel tot vertegenwoordiging bevoegd is, rijst de vraag of in dat geval de vertegenwoordigingsmacht algemeen is dan wel of deze beperkt blijft tot deze die betrekking heeft op de bevoegdheid van het directiecomité. Verschillende hypothesen moeten worden onderscheiden.

In een eerste geval werd de vertegenwoordigingsbevoegdheid statutair in het hoofdstuk over de raad van bestuur toegekend aan een bestuurder en een niet-bestuurder, meer bepaald een lid van het directiecomité. In dat geval omvat de vertegenwoordiging het gehele bestuur, ook handelingen die kunnen gecatalogeerd worden als algemeen beleid. Vertegenwoordigingshandelingen van de bestuurder en de niet-bestuurder die behoren tot de bevoegdheid van het directiecomité, verbinden mijns inziens eveneens de vennootschap. Immers de boven ontwikkelde stelling omtrent de exclusieve bevoegdheid van het directiecomité en de raad van bestuur mag niet worden doorgetrokken tot de vertegenwoordigingsmacht. Immers artikel 522, §2 W. Venn. wijzigt niet. Dit houdt in dat de vertegenwoordigingsmacht algeheel is.

In het geval in de statutaire bepalingen over de raad van bestuur geen vertegenwoordigingsbepalingen werden opgenomen, doch in het deel over het directiecomité de vertegenwoordiging overeenkomstig artikel 524bis lid 3 W. Venn. aan een lid van het directiecomité werd toevertrouwd samen met een bestuurder die geen lid is van het directiecomité omvat de vertegenwoordigingsmacht tenminste de aan het directiecomité

---

²⁷ P. Ernst en L. Van Den Eynden, “Het directiecomité in de Corporate Governance-Wet. Een eerste analyse”, *T.R.V.* 2002, 566.

overdraagbare bevoegdheden. Of deze vertegenwoordigingsmacht zich ook uitstrekt tot bv. het algemeen beleid, staat ter discussie. De samenlezing van artikel 9, 3° van de Eerste vennootschapsrichtlijn en artikel 524bis, derde lid W. Venn. laat uitschijnen dat de vertegenwoordigingsmacht algeheel is. Uit de eerste bepaling volgt dat de wetgever slechts kan toelaten de algehele vertegenwoordigingsbevoegdheid aan één of meer personen te verlenen, de tweede bepaling laat toe statutair de bevoegdheid tot vertegenwoordiging op te dragen. Van enige beperking is geen sprake. Dat deze laatste bepaling slechts in de afdeling over het directiecomité van het Wetboek van vennootschappen is opgenomen vermag hieraan geen afbreuk te doen. Dit wordt ook erkend door rechtsgeleerden die de stelling verdedigen dat het directiecomité over exclusieve bevoegdheden beschikt.²⁸

In de derde hypothese is zowel statutair in een vertegenwoordigingsbevoegdheid op het niveau van de raad van bestuur als op het niveau van het directiecomité vastgelegd. In dat geval is de vertegenwoordigingsbevoegdheid door middel van een statutaire tweehandtekeningsclausule van een bestuurder en lid van een directiecomité algemeen.

Rest nog de vraag naar de positie van de bestuurder die tevens lid is van het directiecomité. Verbindt hij rechtsgeldig de vennootschap met een statutaire tweehandtekeningsclausule die de handtekening vereist van een bestuurder en een lid van het directiecomité indien hij tweemaal handtekent? Deze vraag kan niet onmiddellijk eenduidig worden beantwoord. In het bekende cassatiearrest van 22 december 1977 waarbij werd geoordeeld dat de tweehandtekeningsclausule van een bestuurder en een directeur geldig is, luidde het litigieuze artikel 18 van de statuten: “Les actions judiciaires tant en demandant qu’en défendant sont suivis au nom de la société par deux administrateurs ou *par un administrateur et un directeur*”. In geval de clausule in fine zou luiden “et un membre du comité de direction”, beschikt de bestuurder over de twee vereiste hoedanigheden. In de mate de statuten als een overeenkomst worden beschouwd, kan worden geargumenteed dat het de wil van de partijen was om twee verschillende personen handtekeningsbevoegdheid te verstrekken eerder dan één persoon met twee verschillende hoedanigheden. Wellicht is de vennootschap niet rechtsgeldig vertegenwoordigd door één persoon met de twee onderscheiden hoedanigheden. In dat geval is de vennootschap niet verbonden.²⁹

Er bestaat evenwel een praktisch tegenargument. De boven vermelde stelling impliceert dat wanneer de bestuurder-lid van het directiecomité alleen handtekent, de vennootschap niet is verbonden. Wanneer deze vertegenwoordiger een huurovereenkomst sluit, bv. met een consument, mag niet redelijkerwijze van deze laatste verwacht worden dat hij de draagwijdte van deze weinig duidelijke statutaire clausule inzake vertegenwoordiging kan inschatten. Derden kunnen in dat geval in de kou blijven staan. Dit kan niet de bedoeling zijn van de wetgever, en zeker niet van de Europese regelgever. Er kan in dat geval worden gepleit voor de derdenbescherming en de geldige vertegenwoordiging. Uiteraard is deze bescherming slechts verantwoord in zoverre de statutaire clausule deze uiteenlopende interpretatie toestaat. De rechtspraak heeft evenwel het laatste woord....

Volledigheidshalve moet nog melding gemaakt worden van de nieuwe regeling omtrent de vaste vertegenwoordiger.³⁰ De wetgever verplicht rechtspersonen die een bestuursmandaat

²⁸ J.-M. NELISSEN-GRADE, “Het nieuwe directiecomité”, in *Leuvense Vennootschapsdagen Nieuw Vennootschapsrecht 2002*, Jan Ronse Instituut voor Vennootschapsrecht, 31 oktober 2002, 35.

²⁹ De discussie over het schijnmandaat wordt hier niet ontwikkeld.

³⁰ Voor een bespreking van de nieuwe regeling omtrent de vaste vertegenwoordiger zie o.m. H. DE WULF, “De rechtspersoon-bestuurder en de schriftelijke algemene vergadering”, *NjW* 2003, 474-483;

uitoefenen tot de aanduiding van een vaste vertegenwoordiger. In de onderstelling dat de bestuurde vennootschap statutair de tweehandtekeningsclausule “bestuurder en een lid van het directiecomité” heeft vastgesteld, zal de vennootschap rechtsgeldig verbonden zijn wanneer het lid van het directiecomité die tevens als vaste vertegenwoordiger van een rechtspersoon in de raad van bestuur optreedt, als vaste vertegenwoordiger van de rechtspersoon handtekent en als lid van het directiecomité. Indien de natuurlijke persoon op een correcte wijze zijn onderscheiden hoedanigheden bekendmaakt, is het aan derden om dit onderscheid vast te stellen.

3.5. De nieuwe mogelijkheden tot optimalisatie van de bestuursstructuur

Van bijzonder belang is de grote beleidsvrijheid die de wetgever de vennootschap biedt om haar bestuursstructuren te optimaliseren. Alleen de meerhoofdigheid van het comité wordt dwingend opgelegd en de benaming “directiecomité” wordt “beschermd”. De voorwaarden voor de aanstelling, het ontslag, de bezoldiging, de duur van het mandaat en de werkwijze behoren tot de bevoegdheid van de algemene vergadering bij wege van statutenwijziging of van de raad van bestuur. Het is niet vereist dat de leden van het directiecomité bestuurders zijn; evenmin is dit verboden.

Een aanzienlijke verbetering vormt het nieuwe aansprakelijkheidsregime waarbij de leden van ieder orgaan aansprakelijk zullen zijn voor hun eigen tekortkomingen. Dit geldt enkel voor vennootschappen die opteren om het nieuwe systeem in te voeren.

3.6. Tussenbesluit

Uit het boven geschetste kader blijkt duidelijk de hybride structuur van het tweesporig bestuur “op zijn Belgisch”. Uit de eerste oproepingen tot buitengewone algemene vergaderingen blijkt dat een aantal (grote) vennootschappen deze nieuwe vrijheid benutten en overgaan tot de oprichting van een “wettelijk” directiecomité. Het lijkt erop dat andere vennootschappen met een directiecomité “oude stijl” bewust niet opteren voor de nieuwe structuur omdat de bevoegdheidsoverdracht te omvangrijk is. Mogelijks is de verklaring hiervoor te zoeken bij de dominante aandeelhouder-bestuurder die vreest voor de uitholling van zijn machtsbasis.

4. Toepassing op het huurrecht

Bovenvermelde regeling duidt aan dat de moeilijkheden op het niveau van het bestuur van de naamloze vennootschap ook kunnen doorwerken op de relaties met derden. Eén van deze relaties houdt verband met het sluiten en opzeggen van huurovereenkomsten.

H. BRAECKMANS, “De wet van 2 augustus 2002 inzake behoorlijk vennootschapsbestuur (corporate governance)”, *R.W.* 2002-2003, 1642-1645; H. BRAECKMANS, “Bestuur van de BVBA door een rechtspersoon en de vaste vertegenwoordiger van de bestuurder-rechtspersoon”, in *Behoorlijk Vennootschapsbestuur*, H. BRAECKMANS en E. WYMEERSCH (eds.), Antwerpen, Intersentia, 2003, 1-21; en F. HELLEMANS en M. WAUTERS, “Het wetboek van vennootschappen gewijzigd door de Wetten van 2 augustus en 4 september 2002”, *T.R.V.* 2002, 477-480.

De eerste vraag die kan worden opgeworpen betreft het heropenen van het debat dat werd beslecht door het boven vermelde cassatiearrest van 28 oktober 1993. Uit het arrest volgt dat ook pacht en handelshuurovereenkomsten kunnen worden gesloten door de raad van bestuur die daarvoor geen afzonderlijke goedkeuring of volmacht van de algemene vergadering behoeft. De rechtsleer die stelde dat de “zware gevolgen” verbonden aan het sluiten van dergelijke overeenkomsten de tussenkomst van de algemene vergadering noodzaakt zou opnieuw kunnen herleven. Immers wanneer het directiecomité overeenkomstig de wettelijke bepalingen wordt ingericht, behoudt de raad van bestuur de bevoegdheid van het vaststellen van het algemeen beleid. Men kan vervolgens argumenteren dat het sluiten of opzeggen van een handelshuur of pachtovereenkomst wegens deze “zware gevolgen” de tussenkomst van de raad van bestuur behoeft en het directiecomité deze bevoegdheid niet heeft. Deze invulling kan niet worden gevolgd. Het directiecomité verkrijgt van de wetgever de residuaire bevoegdheid voor zover het “residu” niet tot het algemeen beleid behoort. Deze stelling wordt verdedigd onder voorbehoud van hetgeen volgt omtrent de in concreto invulling van het algemeen beleid.

Het tweede probleem houdt verband met de invulling van het begrip “algemeen beleid” in het licht van het huurrecht. Of het sluiten of opzeggen van huurovereenkomsten de grenzen van het “gewone beleid” overstijgt, kan niet eenduidig worden beantwoord. Wellicht zullen slechts grotere naamloze vennootschappen de behoefte hebben een directiecomité in te richten doch het valt niet uit te sluiten dat kleinere vennootschappen tot de oprichting overgaan. Deze optie³¹ laat immers toe tegemoet te komen aan de onvolkomen regeling voor de “gedelegeerde bestuurders”. Er kan moeilijk staande worden gehouden dat het sluiten van een huurovereenkomst naar gemeen recht door een grote vennootschap met een groot patrimonium niet tot de bevoegdheid van het directiecomité zou behoren. Omgekeerd zal ook weinig betwisting bestaan over het (wellicht hypothetische) geval waarbij de naamloze vennootschap met directiecomité slechts over één actief, een onroerend goed, beschikt, de raad van bestuur en niet het directiecomité de bevoegdheid heeft de handelshuurovereenkomst te sluiten. Immers geeft de raad een bestemming aan het totale actief van de vennootschap, wat tenminste impliciet moet worden beschouwd als een daad van “algemeen beleid”. Niettemin is het mogelijk dat de raad van bestuur als strategie heeft vastgesteld de activa op de handelshuurmarkt aan te bieden. In dat geval is het sluiten van een handelshuurovereenkomst niet meer dan een uitvoering van de strategie, zodat het directiecomité de bevoegdheid herwint.

Tussen deze twee uitersten bevindt zich een (hele grote) grijze zone. Tal van vragen zullen in de praktijk een antwoord moeten krijgen: wanneer de vennootschap eigenaar is van slechts twee onroerende goederen, kan het directiecomité één pand in handelshuur geven? Zou het toegestaan zijn dat een directiecomité voor beide panden een huurovereenkomst naar gemeen recht sluit? Is het antwoord hetzelfde wanneer deze beide panden worden verhuurd voor een periode van drie jaar als woninghuur? ...

Ook het doel van de vennootschap zal in overweging moet worden genomen. Wanneer het doel van de vennootschap is om handelshuurovereenkomsten af te sluiten zal de bevoegdheid tot het sluiten normaliter het directiecomité toebehoren. Wellicht zal het doel niet zo nauwkeurig worden vastgelegd. Veeleer zullen de oprichters melden dat tot het doel van de

---

³¹ Cf. supra nr. 4-5.

vennootschap het sluiten van huurovereenkomsten behoort. Hieronder vallen alle soorten huurovereenkomsten. In dat geval moet afgewogen worden hoe belangrijk het sluiten van een huurovereenkomst is om uit te maken of dit tot het algemeen beleid kan behoren.

Waakzaamheid is derhalve geboden. Tot slot is het ook mogelijk dat tot het doel van de vennootschap tal van activiteiten behoren waaronder het sluiten van huurovereenkomsten. Wanneer huur slechts een “bijzaak” is in de doelomschrijving, zal het sluiten van een belangrijke huurovereenkomst van een vennootschap met beperkte activa eerder tot het algemeen beleid behoren. In dat geval is de raad van bestuur het bevoegde orgaan om de overeenkomst te sluiten. Het is duidelijk dat de medecontractant nauwgezet moet toekijken opdat de (vertegenwoordiger van de) vennootschap rechtsgeldig de huurovereenkomst sluit, resp. opzegt.

Een derde luik houdt verband met de boven vermelde problematiek van de vertegenwoordigingsbevoegdheid. Het is toegelaten dat, ongeacht of de raad van bestuur of het directiecomité over de bevoegdheid beschikt huurovereenkomsten te sluiten of op te zeggen, intern de bevoegdheid tot het sluiten en opzeggen van huurovereenkomsten voor te behouden aan de raad van bestuur. Deze bevoegdheidsverdeling is niet tegenwerpelijk aan derden. De (rechtsgeldige) vertegenwoordiger van de vennootschap verbindt deze laatste doch kan in voorkomend geval door de vennootschap voor zijn optreden aansprakelijk gesteld worden.

Wanneer de vennootschap zich op de huurmarkt begeeft als huurder, zullen in beginsel dezelfde principes van toepassing zijn. Het sluiten van een huurovereenkomst zal behoren tot de bevoegdheid van het directiecomité. Opnieuw zijn uitzonderingen denkbaar. Zo kan in geval het een handelshuurovereenkomst betreft, geargumenteed worden dat de verbintenissen die uit de overeenkomst voortvloeien van die omvang zijn dat het aan de strategie van de vennootschap en dus het algemeen beleid raakt. In dat geval moet de overeenkomst door de raad van bestuur worden gesloten.

Meldenswaard is ook de situatie waarbij de NV reeds rechtsgeldig een huurovereenkomst heeft gesloten, nadien een wettelijk directiecomité inricht. Wat de opzegging betreft zal zowel de vennootschap zelf als de medecontractant moeten bepalen welk orgaan moet instaan voor het rechtsgeldig beëindigen van de overeenkomst.

Tot slot verdient ook vermelding dat vennootschappen vaak fuseren, worden overgenomen, splitsen, ... Hieruit volgt dat het orgaan dat de bevoegdheid had om een overeenkomst te sluiten, niet noodzakelijk de bevoegdheid heeft om de overeenkomst op te zeggen. Het is mogelijk dat de overgenomen vennootschap een directiecomité heeft ingericht waardoor de bevoegdheid tot het beëindigen van de overeenkomst berust bij dit orgaan. Omgekeerd is het mogelijk dat een door het directiecomité gesloten huurovereenkomst door de raad van bestuur van de (nieuwe) vennootschap moet worden opgezegd.

Besluit

Uit bovenvermelde korte analyse volgt dat medecontractanten voortaan bijzonder attent moeten zijn bij het sluiten of opzeggen van een huurcontract met een Belgische naamloze vennootschap. Indien de NV heeft geopteerd om het wettelijke directiecomité in te richten, dan zal in beginsel deze laatste de bevoegdheid hebben huurovereenkomsten te sluiten en op te zeggen. Uitzonderingen zijn denkbaar. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de vertegenwoordigingsregeling. In bepaalde gevallen is slechts de raad van bestuur vertegenwoordigingsbevoegd, in andere is dit (ook) het directiecomité of zelfs het dagelijks bestuur. Het kan evenwel zijn dat de vennootschap rechtsgeldig vertegenwoordigd wordt door één of meer bestuurders, één of meer leden van het directiecomité of één of meer dagelijks bestuurders. Vaak zullen deze personen de medecontractant benaderen als “gedelegeerd” of “afgevaardigd” bestuurder of directie(comité)lid. Er moet, nog meer dan vroeger, gecontroleerd worden welke lading deze titel dekt. Ook gemeenrechtelijke volmachtverlening is dagelijkse praktijk en blijft onverminderd mogelijk.

Financial Law Institute

The **Financial Law Institute** is a research and teaching unit within the Law School of the University of Ghent, Belgium. The research activities undertaken within the Institute focus on various issues of company and financial law, including private and public law of banking, capital markets regulation, company law and corporate governance.

The **Working Paper Series**, launched in 1999, aims at promoting the dissemination of the research output of the Financial Law Institute's researchers to the broader academic community. The use and further distribution of the Working Papers is allowed for scientific purposes only. Working papers are published in their original language (Dutch, French, English or German) and are provisional.